

Dnr 20211025-1

Hörselskadades Riksförbund
Box 1068, 164 25 Kista
besök: Isafjordsgatan 30B, Kista
tel: +46 (0)8-457 55 00
e-post: hrf@hrf.se
www.hrf.se • www.hörsellinjen.se

2021-10-25

Till
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se
S2021/04731

Remissvar Tillgänglighetsdirektivet, SOU 2021:44

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en medlemsorganisation som företräder intressen för 1,5 miljoner hörselskadade i Sverige. God tillgänglighet har avgörande betydelse för hörselskadades möjligheter att vara fullt delaktiga i samhället. HRF välkomnar starkt genomförandet av det europeiska tillgänglighetsdirektivet – i sin helhet – i svensk rätt.

Övergripande synpunkter

Tillgänglighetsdirektivet, känt som den europeiska tillgänglighetslagen, antogs 2019 av EU och ska vara infört i nationell lag senast i juni 2022. Syftet med tillgänglighetsdirektivet är att ta bort hinder på den inre marknaden och att stärka förutsättningarna för personer som annars möter funktionshinder att åtnjuta sina mänskliga rättigheter. Det är vidare ett fullharmoniseringsdirektiv, vilket betyder att direktivet ska genomföras i sin helhet i svensk rätt.

HRFs bedömning är att utredaren har fokuserat i för hög grad på undantagen i direktivet och har haft för låg ambitionsnivå att harmonisera direktivet i svensk rätt. Det finns möjligheter för regeringen att på allvar att leva upp till syftet med direktivet att både skapa förutsättningar för svenska företag på den inre marknaden och samtidigt stärka förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning.

I övrigt stödjer HRF det remissyttrande som lämnats från Funktionsrätt Sverige¹.

Synpunkter på några av förslagen

Nödkommunikation

Genomförandelagen om tillgänglighet ska omfatta nödkommunikation (10.4.2). Det räcker inte med att hänvisa till ett avtal mellan staten och en leverantör – SOS Alarm – när det finns krav i direktivet (artikel 2.3).

---

¹ [Remissvar Tillgänglighetsdirektivet](#), Funktionsrätt Sverige 2021-10-15

Det framgår tydligt av direktivet att det europeiska nödnumret 112 ska kunna nås via samtal och sms utan förhandsregistrering och behöver därför också framgå av genomförandelagen. Detta är en viktig fråga för hörselskadade som ytterst handlar om liv och död. Vi finner det ytterst märkligt att utredaren inte lägger något förslag om åtgärd för att slopa det svenska kravet på förhandsregistrering, utan överlämnar till regeringen att avgöra (10.4.2) en fråga som Sverige redan varit med att ta beslut om i EU.

Enligt betänkandet är kännedomen om nödnumret god (8.4.5). Enligt HRFs undersökning i samarbete med Novus Opinion i maj 2020 framkom det att fler än hälften av de hörselskadade i panelen (1100 personer) inte kände till möjligheten till sms 112 – och endast en fjärdedel var registrerade.

Tjänster som ger tillgång till audiovisuella medietjänster

HRF tillstyrker förslaget (11.1) om att de tjänster som ger tillgång till audiovisuella medietjänster (beskrivs i 4.2.2 – 4.2.3) ska omfattas av tillgänglighetsdirektivets krav. Det är en stor paradox att Sverige idag ställer krav på Tv4 och andra kommersiella aktörer att göra deras sändningar tillgängliga, med tillgänglighetstjänster som textning, men att det saknas krav på de leverantörer som distribuerar sändningarna till tittarna. HRF har flerårig erfarenhet av tidigare dialog med sändningsföretag som till exempel Com Hem/Tele2 och Boxer som ofta brister när det kommer till att tillgängliggöra sina program via bland annat textning. Tillgänglighetsdirektivets krav kommer att på allvar göra att hörselskadade kan ta del av samhällsinformation, underhållning och andra audiovisuella medietjänster som andra samhällsmedborgare. Regeringen behöver tydliggöra kraven om tjänster som ger tillgång till audiovisuella medier i svensk lagstiftning, företrädesvis i radio- och tv-lagen.

Textning av direktsändningar

I betänkandet föreslås att direktsändningar ska undantas från tillgänglighetskrav (11.2). Utredaren menar att DOS-lagens undantag för direktsändningar även bör gälla de webbplatser och mobila applikationer som omfattas av tillgänglighetsdirektivet. HRF menar att det idag finns väl utvecklade automatiserade tjänster för textning som underlättar textning av direktsändningar. HRF förordar att undantaget för direktsändningar därför tas bort ur DOS-lagen.

I regeringens proposition om genomförandet av webbtillgänglighetsdirektivet skrev regeringen att²:

”Regeringen har förståelse för de invändningar som bl.a. Hörselskadades riksförbund framfört och det kan finnas skäl att längre fram, om teknikutvecklingen är den förväntade, ta ställning till om undantaget då bör kvarstå.”

HRFs bedömning är att teknikutvecklingen går fort och tillämpningen av automattextning ökar. Sveriges television sänder sedan 2020 sina lokala nyhetssändningar med automattextning och de stora tech-bolagen har börjat ta in svenska språket i sina automatiserade tjänster. När tillgänglighetsdirektivet träder i kraft har det gått sju år sedan regeringen gjorde sin bedömning. Vi menar därför att tiden är mogen att ta bort det undantag för direktsändningar som finns idag.

² [Regeringens proposition 2017/18:299](#) sid 40.

Oproportionerligt stor börda

HRF anser att begreppet *oproportionerligt stor börda* (inte oskäligt betungande) ska användas i genomförandelagen eftersom det överensstämmer med det begrepp som används i direktivet (13.2). Vi ser också en klar risk för sammanblandning med diskrimineringslagens krav på skäliga åtgärder för tillgänglighet om genomförandelagen använder förslaget i betänkandet.

Avslutning

HRF välkomnar starkt genomförandet av tillgänglighetsdirektivet i svensk rätt i sin helhet. Sammanfattningsvis vill HRF att:

- Genomförandelagen ska omfattas av nödkommunikation.
- Nödnumret 112 ska kunna nås av sms utan krav på förhandsregistrering.
- Tjänster som ger tillgång till audiovisuella medietjänster ska omfattas av tillgänglighetsdirektivets krav – och tydliggöras i svensk lag.
- Undantaget om direktsändningar i DOS-lagen tas bort.
- Begreppet *oproportionerligt stor börda* ska användas i genomförandelagen.

Vänliga hälsningar

Mattias Lundekvam
förbundsordförande, HRF